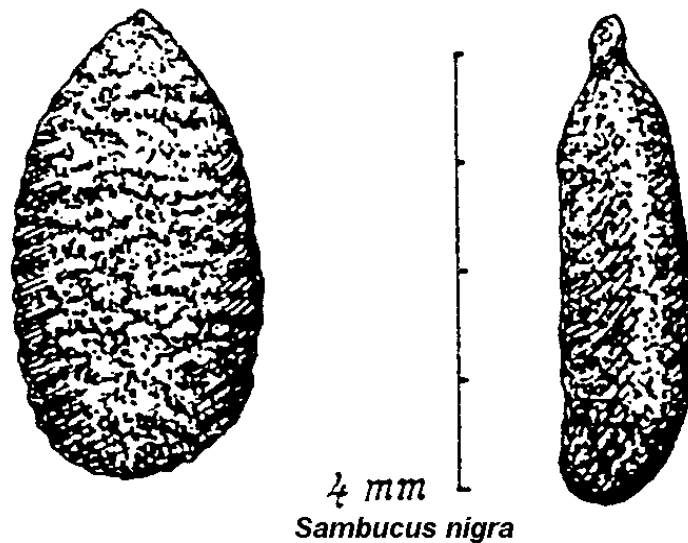

Nationalmuseets Naturvidenskabelige Undersøgelser

**Arkæobotaniske undersøgelser af materiale
fra Kroppedal
Museum for Astronomi · Nyere tid · Arkæologi.**

Peter Steen Henriksen

Arkæobotaniske undersøgelser af materiale fra Kroppedal Museum for Astronomi · Nyere tid · Arkæologi.

Af Peter Steen Henriksen, Nationalmuseet Danmarks Oldtid/Naturvidenskab

I nærværende projekt er 374 prøver fra 23 lokaliteter blevet gennemset og efterfølgende er 82 prøver fra 6 lokaliteter analyseret nærmere. Dateringer og prøvernes eventuelle tilhørsforhold til anlæg ses som håndskrevne noter i skemaerne i bilag 1.

I rapporten er lokaliteterne ordnet efter stigende SØL/TAK-numre.

Lokaliteter, hvorfra der kun er gennemset prøver og som ikke i anden sammenhæng har fået et NNU-journalnummer, er samlet under et nummer: A8412.

I gennemsynstabellerne på de følgende side er nedenstående forkortelser m.m. anvendt:

x = enkelte til få, xx = en del, xxx = mange, xxxx = dominerende

H = Hordeum (Byg), H.v.v.=Avnklædt Seksradet Byg, T = Triticum (Hvede), T.s. =Spelt, T.d.=Emmer T.ae.=Alm. Hvede, S= Rug.

A = Avena (Havre), C.a.=Hvidmelet Gåsefod, P.m/l=Fersken-/Bleg Pileurt, F.c.=Snerle-Pileurt

M.U.=markukrudt, R.R. = recente rødder, R.F.=recente frø

Vinkelhusene, Tårnby, SØL 411, NNU-nr: A7988

Ved Vinkelhusene er der udgravet bebyggelsesspor fra yngre bronzealder, germansk jernalder, 5.-6. årh., samt vikingetid. Fra lokaliteten er der analyseret 30 makrofossilprøver.

Yngre bronzealder: (se tabel 1)

En prøve fra Hus 14 indeholdt stort set ingen makrofossiler.

En prøve fra Grube x707, dateret til per. IV-V, indeholdt mange kornkerner, hvoraf størsteparten dog var så deformerede, at de ikke kunne identificeres til art. Der var dog både Byg, Emmer og Spelt repræsenteret i materialet. Aksled og frø fra markukrudt stammer formodentligt fra husholdningsaffald.

Tabel 1: Resultaterne af makrofossilanalyser af bronze- og jernalder-prøver fra Vinkelhusene

Vinkelhusene, Tårnby SØL 411 NNU-nr: A7988	Datering		Germansk jernalder										
	Anlæg	YB per.IV-V		Hus 1, 5.-6. årh					Hus 5, 5.-6. årh				
		Grube x707	Hus 14	030 x168	033 x207	034 x156	035 x160	020 x522	021 x518	022 x538	023 x543	024/ vægst.	
Prøve-nr.	010 x707	008 x742											
Dyrkede planter													
Hordeum vulgare var. vulgare L.	Seksradet Avnklædt Byg			1	1	28	11						
Hordeum vulgare L.	Seksradet Byg	5		5	3	35	54	1	2			3	
Hordeum vulgare L.	Seksradet Byg, Aksled	3											
Secale cereale L.	Rug			3		40	6	1					
Triticum spec.	Hvede	8											
Triticum spelta L.	Spelt, Aksled	6											
Triticum dicocum L.	Emmer, Aksled	2											
Triticum monococcum L.	Enkorn, Aksled	cf. 1											
Cerealia	Korn	111	4	25	12	300	92	10	19	6	6	10	
Cerealia	Korn, Aksled				1	4	1						
Linum usitatissimum L.	Almindelig Hør				1	6	26						
Camelina sativa (L.) Crantz	Sæd-Dodder	3				1							
Panicum miliaceum L.	Almindelig Hirse		1										
Markukrudt													
Agrostemma githago L.	Klinter				2	17	10					1	
Avena spec.	Havre sp					3	10						
Chenopodium album L.	Hvidmelet Gåsefod	9			10	29	12		1	1		6	
Euphorbia helioscopia L.	Skærm-Vortemælk											1	
Fallopia convolvulus (L.) A. Love	Snerle-Pileurt	5				2	2						
Fallopia convolv./Polygonum aviculare	Snerle-/Vej-Pileurt						1						
Fumaria officinalis L.	Læge-Jordrøg					3			1			1	
Galium spurium L.	Hør-Snerre	3											
Persicaria maculosa/lapathifolium s.l.	Fersken/Bleg/Knudet Pileurt	2			1	1	3				1	3	
Poa annua L.	Enårig Rapgræs				1	2							
Polygonum aviculare s.l. L.	Vej-Pileurt	11				3				1			
Rumex acetosella L.	Rødknæ					5	3						
Stellaria media (L.) Vill.	Almindelig Fuglegræs	2				6	1						
Vicia hirsuta (L.) S.F.Gray	Tofrøet Vikke	2											
Græslandsarter													
Galium boreale L.	Trenervet Snerre			1									
Plantago lanceolata L.	Lancet-Vejbred					1							
Planter fra skov													
Fagus/Quercus spec.	Bøg/Eg, frøfragment											cf. 1	
Variabel økologi													
Asteraceae	Kurveblomst-fam.	1											
Atriplex sp/Chenopodium spec.	Mælde/Gåsefod	51											
Atriplex spec.	Mælde	10				1							
Brassica spec.	Kål					1							
Bromus spec.	Hejre					10	4	1,5					
Bromus/Avena spec.	Hejre/Havre						16				1		
Chenopodium spec.	Gåsefod		4	9	45	98	119	7	5	7	5	12	
Fabaceae	Ærteblomst-fam.	1											
Festuca spec.	Svingel									1			
Galium spec.	Snerre	6			1	1			2				
Geranium spec.	Storkenæb		cf. 1										
Malva spec.	Katost-art			1		1							
Poa spec.	Rapgræs		1										
Poaceae	Græs-fam.	15		2	1	20	15					2	
Poaceae	Græsfam. Stak-fragm.	1											
Rumex spec.	Skræppe	3		1		1	2						
Stellaria spec.	Fladstjerne	1											
Trifolium spec.	Kløver	13		1									
Ubestemte frø		36		9	19	12	11	2	1	1	4	5	
sklerotie fra svamp			1										
Zoologi og andet													
Larve						1							
Knogler					2								
Knoglefragmenter		4				1	3					10	

Vallensbæk Nordmark 2, SØL 466, NNU-nr: A8070

Ved Vallensbæk Nordmark er der udgravet bebyggelsesspor fra yngre bronzealder/førromersk jernalder og yngre jernalder, 4.-6. årh. Der er gennemset 30 prøver (se tabel 3), der imidlertid kun indeholdt få frø fra kulturplanter, fortrinsvis Byg og nogle frø fra markukrudsarter. En undtagelse var x294 fra stolpesporet efter en tagbærende stolpe i Hus 1, dateret til 4.-6. århundrede. Denne prøve indeholdt mange kerner fra Avnklædt Byg samt et enkelt frø fra Hør.

Tabel 3: Resultaterne af gennemsyn af prøver fra Vallensbæk Nordmark 2

SØL 466 Vallensbæk Nordmark 2 4.-6. årh. og yngre bronzealder/førromersk jernalder					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudsfrø	trækul	bemærkninger
x3318,grube, felt 2	3 H.	1 T.s.	xx P.m/l	xxxx	100 ml
x3377	1 H.			xxx	20 ml
x3406, lag 2, JP 2				x	sær nr. C, sand, R.F. 1 ml
x3406, lag 3, JP 3			xx	xx	", mest recente frø og plantedele. 10 ml
x3438	x			xx	35 cm fra vægflade, sær nr. A, sand. 20 ml
x3438	3 H.		xx C.a.+ P.m/l	xxx	50 cm dybde " 20 ml
x3438				x	65 cm dybde " sand. 1 ml
Hus 12				xxxx	10 ml
x0294 JP 7	xxx H.v.v 1 L.u		xx M.U.	xxx	sand 10 ml
x0309 JP 6	½			xx	sand R.F. 1 ml
x0322 JP 9				x	sand R.F. 1 ml
x0343 JP 2				xx	sand R.F. 1 ml
x0346 JP 3	1			xx	sand R.F. 1 ml
x0355 JP 10	5 T.ae. 1 H.		xxBromus,Poa,Mu	xxxx	20 ml
x0358 JP 5				x	sand ½ ml
x0399 JP 25			1 Trifolium	x	sand R.F. ½ ml
x0404 JP 24					sand R.F. ½ ml
x0414 JP 13				x	sand 1 ml
x0425 JP 16			xx M.U.	xx	sand ½ ml
x0426 JP 15	1 H.		xx M.U.Carex		sand Danthonia d. ½ ml
x0444 JP 20	1 H.			x	sand 1 ml
x0446 JP 19	x		x M. U.	xx	sand R.F. 1 ml
x0463 JP 21	x		x	x	sand 1 ml
x0470 JP 22	1 H.			x	sand 1 ml
x1589 JP 28				x	sand R.F. 1 ml
x2114 JP 8				x	sand ½ ml
x2154 JP 1				x	sand ½ ml
x2313 JP 29				x	sand 1 ml
x2436 JP 26			x P m/l, x	x	sand R.F. 1 ml
x2479 JP 18	x			xx	1 ml
x2481 JP 17				x	sand 1 ml
x2510 JP 11			xxx M.U.	xxxx	5 ml
x2513 JP 12	x		x M.U.	xxx	2 ml
x2601 JP 23	7 H		x	xxxx	5 ml
x3145 JP 30			1 Stellaria media	xxxx	5 ml

Thorslunde Mark, SØL 469, NNU-nr: A8412

En prøve fra en grube dateret til ældre romersk-/tidlig yngre romersk jernalder blev gennemset (se tabel 4). Prøven indeholdt flere hundrede kornkerner og stort set ingen ukrudtsfrø, hvilket fortæller at det drejer sig om tærsket og rensset korn. Kernerne var meget forbrændte så det kun var et fåtal der kunne bestemmes. De fleste var Byg, de bestembare Avnklædte, men der var også mange kerner fra Emmer og en del fra Rug.

Tabel 4: Resultatet af gennemsyn af prøve fra Thorslunde Mark

SØL 469 Thorslunde Mark ældre romersk jernalder/tidlig yngre romersk jernalder					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger
x166	xxx,H+T+S			xxxx	200 ml

Samson Nord TAK 940, NNU-nr: A8402.

Ved Samson Nord er der udgravet et bopladsområde med dele af 2-3 gårdsanlæg i flere faser fra yngre jernalder, 4.-7. årh.

Fra Samson Nord er 51 prøver gennemset (se tabel 5) og 2 prøver er nærmere analyseret (se tabel 6).

Prøverne indeholdt kun få makrofossiler, fortrinsvis forkullet korn, hvoraf de bestembare var Avnklædt Byg (*Hordeum vulgare* var. *vulgare*). Prøverne indeholdt kun få ukrudtsfrø, fortrinsvis fra markukrudt.

Tabel 5: Resultaterne af gennemsyn af prøver fra Samson Nord

TAK 940, Samson Nord 4. - 7. årh e.v.t.					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger
x230, nord/nedst.lag				xx	sand 5 ml
x230, nord/øvrst. lag	1 H.v.v.		x M.u.	xxxx	½ Hasselnødde-skal 50 ml
x246, lag 11	2 H.		1 P. m/l	xxxx	5 ml
x250, lag 9	1 H.		1 Galium	xxxx	5 ml
x257, lag 9	5 H.			xxxx	5 ml
x260, lag 9	x H. xx Linum		x	xxxx	5 ml
x261, lag 9	xx H.v.v. xx Linum			xxxx	5 ml
x265, lag 5				xxx	sand 5 ml
x267, lag 9	8 H.v.v.		x	xxxx	5 ml
x269 lag 11	4 H. 1L.u. 1 S.		x M.U.	xx	sand 5 ml
x279, lag 13				xxxx	1 ml
x279, lag 6				xx	sand 2 ml
x280, lag 11			x	xxxx	5 ml
x281, lag 11	1 H.		x	xxx	sand 2 ml
x286 lag 6					sand 5 ml
x287 lag 11					sand lille tand 4 mm 5 ml
x287, lag 5	1 H.		x	xxx	sand 1 ml
x288 lag 4					sand 5 ml
x291	1 H.v.v.				sand 5 ml
x296 lag 10	x		1 Polyg. avic.		sand 5 ml
x298 lag 10			x		sand 5 ml
x302 lag10					sand 5 ml
x303 lag 10	1 H.				sand, en del knoglefragm. 1-3 mm, 10 ml
x319, lag 1	x 2 H.		x M.u.	xxx	sand 10 ml
x321, lag 6	3 H.			xx	sand 10 ml
x325, lag 6	3 H. 1 H.v.v.			xxxx	20 ml
x332, lag 1	xx 2 H.v.v.			xxx	sand R.R. 10 ml
x334, lag 10	xx, 2 H.v.v.		1 P.m/l	xxx	sand 15 ml
x352, grube				xxxx	10 ml
x354, grube				xxxx	25 ml
x357, grøft				xx	sand 1 ml
x359, grøft				x	sand R.R. 5 ml
x465, grube/øverst	5			xxxx	sand 15 ml
x466					sand 10 ml
x533			1 Plantago l.		R.R. 20 ml
x669					sand 1 ml
x751, lag 6				xxx	sand 10 ml
x752 lag 9	x		x		sand 10 ml
x752, lag 11, hus 12				xx	sand 2 ml
x763, lag 9, hus 12	1		x	xxx	sand 5 ml
x766, lag 11			x	x	sand 5 ml
x770, lag 9				xx	sand 5 ml
x783					trækul op til 30 mm 100 ml
x808			1 F.c.	xx	sand 3 ml
x831				xxxx	30 ml
x831, lag 12, JP22				x	sand R.F. 5 ml
x833, grube			xx	xxxx	meget små slidte trækulsfragm. 20 ml
x869 grube					50 ml
x870, grube				xxxx	100 ml
x889, nederste lag			x	xxxx	50 ml
x902, grøft				x	sand R.R. 3 ml

Fra Hus 2 er der analyseret 2 prøver fra stolpehuller; x 260 og x261. Prøverne indeholdt nogle kerner fra Byg og en del frø fra Hør og Sæd-Dodder. Sæd-Dodder er, ligesom Hør, en plante med olieholdige frø og når man så tit finder dem sammen, kan det pege på, at de har været dyrket sammen eller at frøene har været udnyttet/forarbejdet sammen (mad/olieudvinding).

Table 6: Resultaterne af makrofossilanalyser af prøver fra Samson Nord

SAMSON NORD TAK 940, NNU-nr: A8402		x 260 / lag 9	x261 / lag 9
Kulturplanter			
Hordeum vulgare var. vulgare L.	Avnklædt Seksradet Byg	3	7
Hordeum vulgare L.	Seksradet Byg	8	15
Cerealia	Korn sp.	11	13
Linum usitatissimum L.	Almindelig Hør	28	17
Camelina sativa (L.) Crantz	Sæd-Dodder	3	15
Markukrudt			
Chenopodium album L.	Hvidmelet Gåsefod	2	
Stellaria media (L.) Vill.	Almindelig Fuglegræs	1	
Variabel økologi			
Bromus/Avena spec.	Hejre/Havre sp.		2
Carex spec.	Star sp.		1
Chenopodiaceae	Salturtfam.	5	
Chenopodium spec.	Gåsefod sp.		3
Cyperaceae	Halvgræsfam.	1	
Galium spec.	Snerre sp.	2	
Poa spec.	Rapgræs	1	
Poaceae	Græsfam.	1	
Ubestemte frø		6	14
Andet			
bark fragmenter		5	
Knoglefragmenter		6	8
Muse-ekskrementer		cf. 2	cf. 2
Madskorper		3	

Engbjerg 2, SØL 967, NNU-nr: A8412

Ved Engbjerg 2 er der udgravet hustomter dateret til yngre jernalder, 3.-7. århundrede. Herfra er 20 prøver gennemset, imidlertid indeholdt prøverne kun få frø fra kulturplanter, fortrinsvis Byg, et enkelt frø fra Sæd-Dodder og nogle enkelte frø fra vilde planter (se tabel 7).

Tabel 7: Resultaterne af gennemsyn af prøver fra Engbjerg 2

SØL 967 Engbjerg 2 Yngre romersk jernalder, 3.- 7. årh						
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger	
Hus 4, stolpe 6				xx	Anlæg 173, sand	5 ml
Hus 5, stolpe 7	5 H.			x	sand	5 ml
Hus 10, stolpe 6	x			xxx	Anlæg 70	5 ml
Hus 15, stolpe 2	x		2, græs+Korsbl	xxx	sand	5 ml
Hus 18, stolpe 3	1 Camelina s.			xx	Anlæg 371 sand	5 ml
Hus 18, stolpe 4	1 H. + 2			xxxx	Anlæg 374	20 ml
Hus 36, stolpe 926				xxx	sand	10 ml
Hus 36, stolpe 929			x	xx	sand	10 ml
Hus 36, stolpe 930	1 H.			xxx	sand	10 ml
Hus 36, stolpe 932				x	sand	10 ml
Hus 36, stolpe 937			3, P.m/l, F.c.	xxx	sand	5 ml
Hus 36, stolpe 940			x	xxxx	sand	20 ml
x173, hus 4, st 6	½			x	flot.pr. 2 R.R. R.F.	1 ml
x70, hus 10, st 6				x	flot.pr. 2 R.R. R.F.	1 ml
x929, hus 36			1 Carex	xxx	flot.pr. 2 R.R. R.F.	5 ml
x374, hus 18, st 4	4			xxxx	flot.pr. 2	10 ml
x937, hus 36			1 Vej-Pileurt	xx	flot.pr. 2 R.R. R.F.	5 ml
x371, hus 18, st 3	x		2 Poa/Phleum	xx	flot.pr. 2 R.R. R.F.	15 ml
hus 5, stolpe 7	1			x	flot.pr. 2 R.R. R.F.	5 ml
x463, hus 15, st 2	1			x	flot.pr. 2 R.R. R.F.	5 ml

Helgeshøj SØL 1024, NNU-nr: A8395

Ved Helgeshøj er der udgravet et palisadeanlæg fra neolitikum samt et treskibet hus (Hus 1) fra overgangen mellem yngre bronzealder og førromersk jernalder (se tabel 8).

Der er analyseret en prøve fra palisadeanlægget, den indeholdt dog kun to frø, der ikke kan fortælle noget nærmere.

Tabel 8: Resultaterne af makrofossilanalyser af prøver fra Helgeshøj

Helgeshøj SØL1024, NNU-nr: A8395		Palisade snit 10 m, 70 cm	Hus 1											
			x47	x55	x59	x68	x71	x75	x77	x78	x79	x81	x91	x93
Dyrkede planter														
Cerealia	Korn			2								1		
Hordeum vulgare L.	Almindelig Byg		1,5	1		1,5	1							
Triticum spec.	Hvede sp.													1
Camelina sativa (L.) Crantz	Sæd-Dodder		22	109	8	11	6	6	3	7		2		
Linum usitatissimum L.	Almindelig Hør		7	27	3	22	6	2	1	11	1	4	2	
Markukrudt														
Chenopodium album L.	Hvidmelet Gåsefod		1	1			1	1			2	2		
Fallopia convolvulus	Snerle-Pileurt			2	3						1	1		
Persicaria maculosa/lapathifolium s.l.	Fersken/Bleg/Knudet Pileurt									1		1		
Polygonum aviculare s.l. L.	Vej-Pileurt									1		2		
Rumex acetosella L.	Rødknæ									4				
Spergula arvensis L.	Almindelig Spergel				1		1							
Stellaria media (L.) Vill.	Almindelig Fuglegræs			2						6	1			
Planter fra græsland, eng, mose.														
Eleocharis spec.	Sumpstrå sp.						1							
Trifolium repens L.	Hvid-Kløver						1							
Indsamlede fødeplanter														
Corylus avellana L.	Hassel, skalfragment													1
Variabel økologi														
Atriplex sp/Chenopodium spec.	Mælde/Gåsefod	1												
Brassicaceae	Korsblomst-fam.									1				
Cerastium spec.	Hønsetarm sp.										1			
Chenopodiaceae	Salturt-fam.				1					17				
fortsættes på næste side														
Helgeshøj SØL1024, fortsat NNU-nr: A8395		Palisade	Hus 1											
			x47	x55	x59	x68	x71	x75	x77	x78	x79	x81	x91	x93
Chenopodium spec.	Gåsefod sp.		2	5	2		3	1		3		2		
Crepis/Hieracium	Høgeskæg/Høgeurt					1								
Galium spec.	Snerre sp.									1				
Lamium spec.	Tvetand sp.				1		1							
Poaceae	Græs-fam.				2	1				1				
Solanum spec.	Natskygge sp.										1			
Stellaria spec.	Fladstjerne sp.			1										
Ubestemte frø		1		7		4	2	3	4	6				1
sklerotie fra svamp														1

Fra Hus 1 blev 12 prøver analyseret. Der var kun få kornkerner, fortrinsvis Byg, i prøverne, men mange frø fra Sæd-Dodder og Hør. Som tidligere nævnt kan det pege på, at de har været dyrket sammen eller at frøene har været udnyttet/forarbejdet sammen (mad/olieudvinding).

I fig. 1 ses fordelingen af Korn, Sæd-Dodder/Hør og frø fra markukrudt i hustomten. Bortset fra Sæd-Dodder/Hør er antallet af korn/frø så lavt at en tolkning vil være usikker, men resultatet peger på at ildstedet/stedet for forarbejdning af afgrøder har været i husets vestende x47/x55. Dog mangler der prøver fra husets vestligste sæt tagbærende stolper x37/x41.

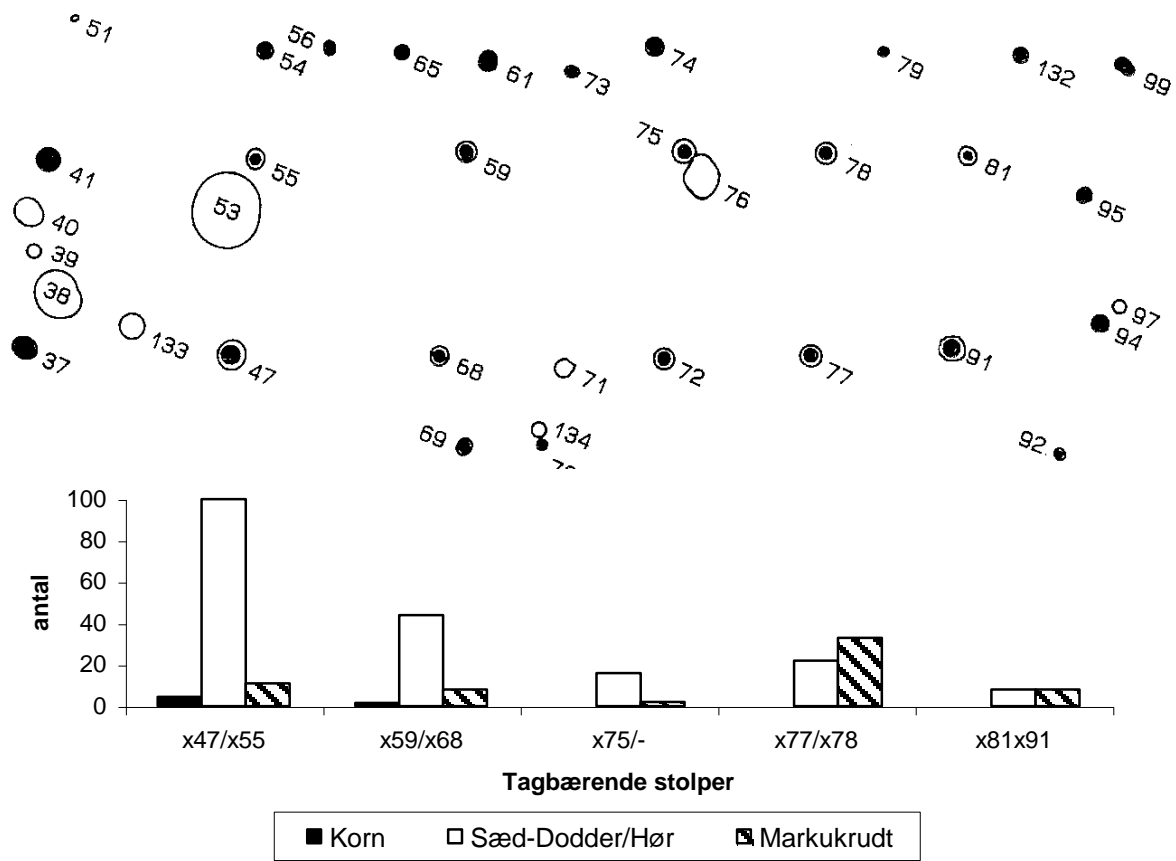

Fig. 1. Fordeling af Korn, Sæd-Dodder/Hør og frø fra markukrudt i stolpehuller efter tagbærende stolper i Hus 1 fra Helgeshøj.

Bredebjerggård 2, SØL 1033, NNU-nr: A8294

En prøve fra den indre del af et kar dateret til førromersk -/ældre romersk jernalderer gennemset. Prøven indeholdt kun lidt trækul (se tabel 9).

Tabel 9: Resultatet af gennemsyn af prøve fra Bredebjerggård 2

SØL 1033 Bredebjerggård 2, førromersk/ældre romersk jernalder					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger
x356,indre del af kar				x	sand R.R. 3 ml

Hakkemosen, SØL 1034, NNU-nr: A8300

Fra Hakkemosen blev 4 prøver fra stolpehuller efter tagbærende stolper i et hus og fire prøver fra gruber dateret til ældre romersk jernalder gennemset (se tabel 10). Prøverne fra stolpehullerne indeholdt kun en kerne fra Byg, prøverne fra gruberne indeholdt også kun enkelte kornkerner, hvoraf nogle kunne bestemmes til Byg. Desuden var der nogle frø fra markukrudsarter, hvilket kan pege på at der er deponeret affald i gruberne.

Tabel 10: Resultaterne af gennemsyn af prøver fra Hakkemosen

SØL 1034 HAKKEMOSEN førromersk-/ ældre romersk jernalder					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudsfrø	trækul	bemærkninger
X301-1, felt3 TB Hus 3				x	sand knop 5 ml
X303-1, felt3 TB Hus 3				x	sand 3 ml
X315-1, felt3 TB Hus 2	1 H.			xx	sand 5 ml
X332-1, felt3 TB Hus 3					sand 2 ml
X333-1	x		x Polyg. avic.	x	sand 10 ml
X342-1			xxP.m/l, Galium	xx	sand 15 ml
X344-3	x		x	xxx	sand 15 ml
X392-28	xx H.		xxP.m/l Rumex	xxxx	Benstumper 30x20x4 mm R.F. 75 ml

Kong Svends Park, SØL 1037, NNU-nr: A8301

Ved Kong Svends Park er der udgravet hustomter, gruber og brønde fra bronze- og jernalder. 27 prøver fra yngre bronzealder per. IV-V og yngre jernalder, 3.-5. årh. er blevet analyseret.

Prøverne fra yngre bronzealder kommer fra tre huse og to gruber (se tabel 11). Makrofossilerne i prøverne stammer primært fra dyrkede arter, hvortil der kommer et mindre antal frø fra markukrudt. Prøverne viser at man har dyrket Avnklædt Byg, Almindelig Hvede, Emmer/Spelt, Hirse og Sæd-Dodder.

I to prøver optræder der forkullede frø fra Hyld (*Sambucus nigra*). Dette er langt de ældste fund af Hylde-frø fra Danmark, der bør derfor laves en AMS-datering af disse.

Fra gruben x3032 (fig. 2) er der analyseret 6 prøver fra forskellige lag: A-F, samt en prøve uden lagnummer. Prøverne indeholdt korn og aksled og ukrudtsfrø, som formodentligt stammer fra husholdningsaffald.

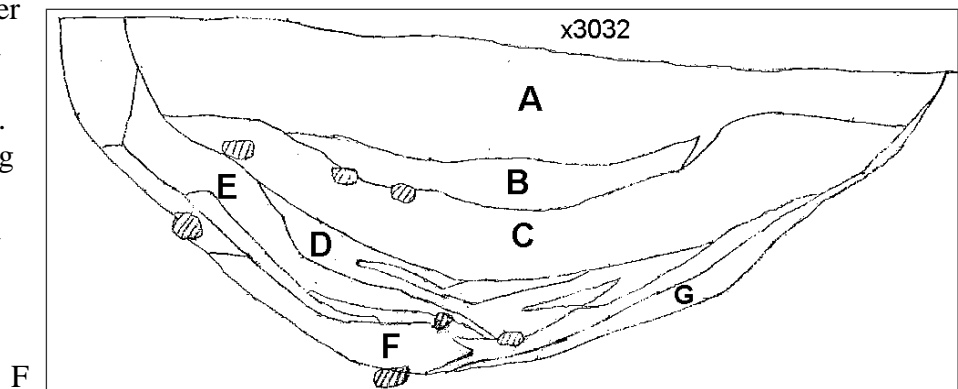

fig. 2. Snittegning af gruben x3032 fra Kong Svends Park.

Fra gruben x4048 (fig. 3) er der analyseret fire prøver fra forskellige lag; 2, 4, 5 og 6. Prøven fra lag 4 indeholder stort set ingen makrofossiler, de øvrige tre prøver minder meget om hinanden, dog således at der er det største antal fund i prøven fra lag 6. Prøverne indeholder korn og aksled, som formodentligt stammer fra husholdningsaffald, der udover er der nogle meget små knogler 2-4 mm store samt 5 forkullede muse-ekskrementer i de nederste lag.

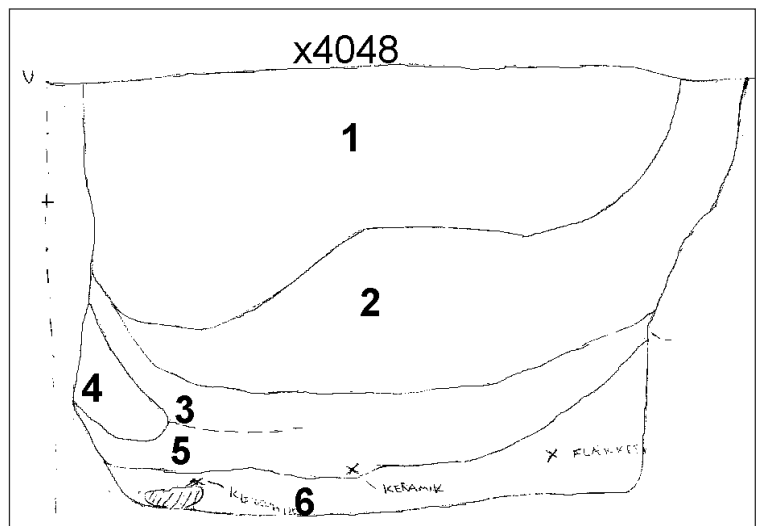

Fig. 3. Snittegning af gruben x4048 fra Kong Svends Park.

Tabel 11: Resultaterne af makrofossilanalyser af yngre bronzealder-prøver fra Kong Svends Park

Fra yngre jernalder, 3.-5. årh. er der analyseret 5 prøver fra 2 stolpehuller x470 og x472 efter tagbærende stolper i Hus 1. Der udover er der analyseret yderligere 5 prøver fra huse og anlæg, der formodentligt er samtidige med Hus 1, disse prøver indeholdt dog stort set ingen makrofossiler (se tabel 12). X 470 indeholdt også kun få makrofossiler, primært fra markukrudt, medens x472 indeholdt en del frø fra kulturplanter. De fleste var dog så deformerede at de ikke kunne artsbestemmes, men nogle kunne dog bestemmes til Byg og en art af Hvede. Desuden optrådte der en del frø fra Sæd-Dodder.

Tabel 12: Resultaterne af makrofossilanalyser af yngre jernalder-prøver fra Kong Svends Park

Kong Svends Park, SØL 1037 NNU-j.nr. A8301		Formodentligt yngre jernalder 3.-5. årh.					Yngre jernalder 3.-5. årh.					
		Grube x541	Hus 2 x554 T.B.st.	Grube x555 J.P. 13	Brønd x569 J.P. 1	Hus 5 x551 T.B.st.	Hus 1, T.B. st.					
							x470	x470 J.P.11	x472	x472 J.P.10	x472 J.P. 9	
Kulturplanter												
Cerealia	Korn sp.			1	10							
Hordeum vulgare L.	Seksradet Byg								1	5		3
Triticum spec.	Hvede sp.											1
Triticum dicocum/spelta	Emmer/Spelt, aksled								1			
Camelina sativa (L.) Crantz	Sæd-Dodder								1	2		5
Linum usitatissimum L.	Almindelig Hør										1	
Markukrudt												
Avena spec.	Havre sp.									1		
Persicaria maculosa/lapath. s.l.	Fersken/Bleg/Knudet Pileurt								2	2		
Poa annua L.	Enårig Rapgræs							1				
Polygonum aviculare s.l. L.	Vej-Pileurt								2			
Rumex acetosella L.	Rødknæ				1					2		
Scleranthus annuus L.	Enårig Knavel							1				
Spergula arvensis L.	Almindelig Spergel										1	
Stellaria media (L.) Vill.	Almindelig Fuglegræs							1		1		
Thlaspi arvense L.	Almindelig Pengeurt										1	
Indsamlede planter												
Corylus avellana L.	Hassel, skalfragmenter	1										1
Variabel økologi												
Brassicaceae	Korsblomst-fam.										1	
Carduus/Cirsium	Tidsel/Bladhoved-Tidsel										1	
Caryophyllaceae	Nellike-fam.		1									
Cerastium sp./Stellaria sp.	Hønsetarm/Fladstjerne										1	
Chenopodiaceae	Salturt-fam.											1
Chenopodium spec.	Gåsefod sp.					3					1	
Galium spec.	Snerre sp.	1									1	1
Poaceae	Græs-fam.	1				1				4 f.	2	3 f.
Solanum spec.	Natskygge sp.									1		
Ubestemte frø		3				3				2	3	3
Diverse												
Muse-ekskremitter												2
madskorpe										cf. 1		

Lithauen Allé Øst, SØL 1063, NNU-nr: A8412

En prøve fra Lithauen Allé Øst blev gennemset. Prøven indeholdt kun trækul (se tabel 13).

Tabel 13: Resultatet af gennemsyn af prøve fra Lithauen Allé Øst

SØL 1063, Litauen Allé Øst Ældre germansk jernalder ??					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger
x319 - 4				xxxx	udelukkende trækul 10-40 mm

Bredebjerggård 4, TAK 1091, NNU-nr: A8338

Fra Bredebjerggård 4 er der gennemset 18 prøver dateret til MNB-yngre bronzealder. Kun prøverne fra MNB og SN indeholdt makrofossiler (se tabel 14).

Prøven x5002 fra overgangen mellem MNB og SN indeholdt mange, men meget deformerede kornkerner, de fleste fra Hvede-arter, formentligt både Emmer og Alm. Hvede. Der var tillige nogle kerner fra Byg, hvoraf enkelte kunne bestemmes til Nøgen Byg.

Prøverne fra SN indeholdt et mindre antal kerner, hvoraf de fleste kunne bestemmes til Alm. Hvede.

Tabel 14: Resultaterne af gennemsyn af prøver fra Bredebjerggård 4

TAK 1091 Bredebjerggård 4 MNB, seneolitikum, ældre bronzealder, yngre bronzealder per. IV-V						
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger	0,2 - 1 ml
x30				xx	R.R.	
x59					R.R.	
x60				x		
x62				x		
x65, fyld nr. 16				x		
x65, nedgravning				x		
x235, hus 4				xxx	nederste stolpehulsspør	
x239				x	R.R.	
x266				xxx		
x330, nedgravning	2 T. ae.			xxx		
x330,50 cm dybde	5 T, 1 H.			xxx		
x330, stolpehulssp.	xxx T.ae.			xxxx		10 ml
x330, stspor, 60 cm	5 T., x			xxx		
x336				xx	mange hasselskalfragm = ½ skal	
x511, nedgravning	1		2			
x511, stolpespor	3 T.			xx	Hassel-skalfragment	
x580				xxx		10 ml
x5002	xxxT.+ H., x H.v.n.			xxxx		30 ml

Godthåb 2, TAK 1092, NNU-nr: A8412

Fra Godthåb 2 er der gennemset 17 prøver dateret til vikingetid (se tabel 15). Prøverne indeholdt stort set ingen makrofossiler. 5 forkullede kerner fra Hyld i 2 prøver fra grubehus x284 er dog spændende, idet denne art stort set mangler i fund fra oldtiden.

Tabel 15: Resultaterne af gennemsyn af prøver fra Godthåb 2

TAK 1092, Godthåb 2 Vikingetid						
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger	1-3 ml
x267	4 H.			xx	R.F.	
x271				xx	R.R., R.F.	
x271, TB 9				xx	R.R., R.F.	
x273			x	x	R.F.	
x284, nordl. kvadr. 1	x		xx	xx	4 Sambucus nigra (Hyld)	
x284, nordl. kvadr. 2				x	recente plantedele	
x284, nordl. kvadr.			x		anlæg 5? R,F. 1 Samb. nigra!	
x284, sydl. kvadr. 1	x			x		
x284, sydl. kvadr. 2			x Galium	x	R.R., R.F.	
x284, top	x			x	vestlig kvadr. Sand, R.F.	
x284, top/bund	1 H.v.v., x			x	vestlig kvadr. Sand	
x284, østlig kvadr.				x	R.R., R.F.	
x357					R.F.	
x357, væg, hus 9					R.F.	
x363 1					R.R., R.F.	
x363 2			x	x	R.R., R.F.	
x370			x		R.F.	

Nørrevangen, TAK 1102, NNU-nr: A8377

Ved Nørrevangen er der udgravet talrige bebyggelsesspor dækkende perioden fra stenalder til vikingetid (se tabel 16). 3 prøver fra yngre bronzealder indeholdt kun få makrofossiler, primært fra markukrudt. 46 prøver fra grubehuse dateret til yngre germanertid/vikingetid indeholdt få kornkerner, fortrinsvis fra Byg og Rug samt få frø fra markukrudt. Et enkelt grubehus x1566 skilte sig ud ved at prøverne indeholdt et stort antal kerner fra Byg og Rug. Da der kun var få frø fra ukrudt er der formodentligt tale om tærsket og rensket korn.

Tabel 16: Resultaterne af gennemsyn af prøver fra Nørrevangen

TAK 1102 Nørrevangen Yngre germanertid/vikingetid					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger: RF i de fleste prøver
x0263,NV				xxxx	10 ml
x0263,NØ				xxx	R.R. 10 ml
x0263,SV	4 H.			xxxx	10 ml
x0263,SØ				xxxx	15 ml
x0264 NV	x 3 H 2 S		x	xxx	sand 1 Camelina sativa 15 ml
x0264 NØ	x		x F.c., Vicia	xxxx	Poaceae 10 ml
x0264 SV	x 1 S		x Polyg. avic.	xxxx	10 ml
x0264 SØ	10 H 1 A		x	xxxx	Korn meget forbrændt 15 ml
x0268 NV				xxxx	3 ml
x0268 NØ			1 C.a.	xx	recente plantedele og frø 2 ml
x0268 SV				xx	recente plantedele og frø 2 ml
x0268 SØ				x	sand små knoglefragmenter 1 ml
x0332 NV	x H x S		x Vicia, Plantago	xxxx	10 ml
x0332 NØ	1 H.		1 Vicia	xxxx	5 ml
x0332 SV	2 H.		xGalium, Fabaceae	xxxx	10 ml
x0332 SØ	x H		x Rumex, F.c.	xxxx	Solanum 10 ml
x0487 støbegrube			xx M.u.	xxxx	20 ml
x0584 SØ	x H		1 P m/l	xxxx	Hassel- skalfragmenter 15 ml
x1037,NV				xxx	R.R. 5 ml
x1037,NØ	x			xxx	R.R. 5 ml
x1037,SV				xxx	R.R. 5 ml
x1037,SØ				xx	R.R. 1 ml
x1165				xxx	R.R. R.F. 5 ml
x1241	1 H.			xx	R.R. 1 ml
x1360	7 H.			xxxx	5 ml
x1360,SV	8 H.		x	xxxx	5 ml
x1362	1 H.			xx	1 ml
x1364,hus9	2 H.			xx	R.R. 1 ml
x1532 NV	½			xxx	sand 5 ml
x1532 NØ			x M.u.	xxx	sand, ryghvirvel fra fisk 10 ml
x1532 SV	x			xxx	sand 5 ml
x1532 SØ			1 C.a.	xxx	sand 5 ml
x1550 NV	1 H.v.v. 5H, 2 S		x M.u.	xxxx	10 ml
x1550 SV	x		xx Vicia M.u.	xxxx	5 ml
x1550 SØ	7 H.		x Vicia	xxxx	5 ml
x1566 NV	xxxx H, xx S		x Rumex M.u.	xx	25 ml
x1566 NØ	xxx H, x S	3 H	xx Vicia M.u.	xxxx	Rumex 20 ml
x1566 SV	xxx H, xx S	2 H	x M.u. Fabac.	xxx	20 ml
x1566 SØ	xx H		x M.u.	xxxx	15 ml
x1567 NV	1 H		1 Plantago lanc	xxxx	5 ml
x1567 NØ	1 H		1 Plantago major	xxx	sand 5 ml
x1567 SV	x H			xxxx	5 ml
x1843 NV	x		x M.u.	xxxx	10 ml
x1843 SV	x		xx M.u.	xxx	sand mange små knogler +fragm. 20 ml
x1843 SØ	5 H		x Galium	xxxx	10 ml
x1910 JP 4	x 1 H		x M.u.	xx	sand 5 ml
x2248 SV	6 H			xx	korn meget forbrændt R.R. 5 ml
x2248 SØ	xx H		1 Galeopsis	xxx	Sand, korn meget forbrændt R.R. 15 ml
x2500	x		x Galium, M.u.	xxxx	Hassel- skalfragmenter 15 ml

Hakkemosen 3, TAK 1103, NNU-nr: A8300

Fra Hakkemosen 3 er der gennemset 14 prøver fra perioderne neolitikum, førromersk –og ældre romersk jernalder (se tabel 17). Kun tre prøver fra stolpehuller i Hus 6 dateret til førromersk jernalder indeholdt mere end enkelte makrofossiler, prøve x 326 indeholdt mange kerner fra Avnklædt Byg og Emmer.

Tabel 17: Resultaterne af gennemsyn af prøver fra Hakkemosen 3

TAK 1103 Hakkemosen 3 Neolitisk + førromersk-ældre romersk jernalder					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger
x6			x	x	sand 5 ml
x106, lag 2				xxx	5 ml
x164			x	xxx	sand 15 ml
x165				xxx	sand 15 ml
x233				xxx	1 ml
x234				x	sand 10 ml
x246, lag 2	x			xxx	sand 15 ml
x246, lag 3	x H.			xxx	sand 10 ml
x246, lag 4				xxx	5 ml
x295	xx				50 ml
x318	x		xx M.U.	xxxx	100 ml
x326, før-romersk	xxxH.v.v. xxT.d.			xxxx	100 ml
x516	x		x	xxxx	75 ml
x517	x			xxxx	30 ml

Kraghave Ødetofte 2, TAK 1109, NNU-nr: A8390

Fra Kraghave Ødetofte 2 er der gennemset 42 prøver fra hustomter og gruber dateret til yngre romersk -/germansk jernalder og ældre middelalder (se tabel 18). De fleste prøver indeholder få kornkerner, næsten udelukkende fra Byg, samt et lille antal frø fra markukrudt.

Prøver fra tre gruber x76, x176 og x177, dateret til 10.-12. århundrede indeholder et større antal kerner fra Avnklædt Byg, Hør, frø fra markukrudt samt mange fiskeknogler (udtaget til analyse). Der er formodentligt tale om affaldsgruber med husholdningsaffald.

Tabel 18: Resultaterne af gennemsyn af prøver fra Kraghave Ødetofte

TAK 1109 Kraghave Ødetofte 2 5.-6. årh, ældre middelalder						
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudsfrø	trækul	bemærkninger	
x031, JP 12.	x			xxxx		6 ml
x031, JP 13.	x		x	xxxx		5 ml
x031, JP 16.	x		x, Poaceae	xxx	sand	5 ml
x031, JP 17 lag 5	x		x, 1 Rumex	xx	sand	3 ml
x076, JP 8.	x H.v.v.		xx Poaceae mm	xxxx	Euphorbia hel.	20 ml
x076, JP 9.	xx H, 1 S.c.		x	xxxx	Fiskeknogler	20 ml
x176, - 2 - (x179??)	x H.			xxxx		10 ml
x176, JP 5.	xxx H.v.v., T.ae.		x	xxxx	korn meget forbrændt	75 ml
x176, JP 6.	xxx H.v.v.		xx MU	xxxx	Korn meget forbrændt	100 ml
x176, JP 7.	xxxx H.v.v., A., xxLinum	xx H.	xxx	xxx	Mange fiskeknogler	100 ml
x176, lag 2, JP 3.	xxx H.		xx MU	xxxx	Mange fiskeknogler	100 ml
x176, lag 2, JP 4.	xxx H.		xx MU, 2 Vicia	xxxx	Fiskeknogler	70 ml
x177, JP 1.	xx H.v.v.		x	xxxx	Euphorbia helioskopia	15 ml
x177, JP 2.	x H.v.v.		xx MU	xxxx		20 ml
x180, JP 10.	x		x MU	xxxx		10 ml
x180, JP 14.	x H + T			xxxx		20 ml
x180, JP 15.	x			xxx		4 ml
x180, JP 6.				xx	sand	4 ml
x527, JP 27 lag 19	x			xx	sand	10 ml
x529, JP 26 hus 31	1 H		x, 1 Brassica	xxx	sand	20 ml
x531, JP 40.	x H		x MU	xx	sand	5 ml
x531, JP 41.	xx H		x	xxx		5 ml
x534, JP 38.	xx		x Plantago lanceol.	xxxx		5 ml
x534, JP 39	5+3 H.v.v. 1Camelina		x	xxx	sand RF C.a.	5 ml
x620, JP 28 lag 2			x Ranunc. flammula	xxx		5 ml
x690, JP 29 lag 2	x H			xxx	RF C.a.	5 ml
x693, JP 30 lag 19			x MU	xxx	sand	15 ml
x694, JP 32 lag 9	x			xx	sand R.F.	10 ml
x694, JP 33.	xx H, S. c.		xx	xxx	sand, Sorbus(recent?)	15 ml
x768, JP 35 lag 19			x C.a.	xxx	sand	10 ml
x770, JP 37 lag 34	1 H.v.v.		x C.a.	xxx	sand R.F.	5 ml
x829, JP 18	½		x C.a.+ F.c.	xxx	sand	5 ml
x829, JP 19	x, 1 Linum			xx	sand	5 ml
x830, JP 25 lag 7				xx	sand R.F.	10 ml
x831, JP 23 lag 12				xx	sand R.F.	5 ml
x832, JP 20 lag 2				x	sand R.F.	2 ml
x832, JP 21 lag 1				x	sand R.F. R.R.	1 ml
x832, JP 21. lag 2	10 H, 1 T.ae	1 T. ae	x	xxx	sand	5 ml
x834, JP 44.	xx H + Avena			xx	sand	5 ml
x834, JP 45	7 H		x Fabaceae	xxx	R.F.	10 ml
x835, JP 42			x Ranunc. fl.	xxx	sand	5 ml
x835, JP 43.			x MU	xxx	mange R.F.	10 ml

Ryget Skovby 3, TAK 1113, NNU-nr: A8412

Tre prøver fra Ryget Skovby 3 blev gennemset (se tabel 19). Prøverne indeholdt kun trækul.

Tabel 19: Resultaterne af gennemsyn af prøver fra Ryget Skovby 3

TAK 1113, Ryget Skovby 3, x6 + x 10 – vikingetids-jordfæstegrav, x867 - bronzealder per. III/IV					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger
x6				xx	R.F. R.R. 2 ml
x10				x	R.F. R.R. 1 ml
x867				xx	Fyldjord fra brandgrav, R.F. få knoglefrag.

Toftager TAK 1115, NNU-nr: A8401.

Ved Toftager er der udgravet bebyggelsesspor fra førromersk/ældre romersk jernalder og fra yngre jernalder. Fra disse perioder er der gennemset 13 prøver (se tabel 20). Disse indeholdt kun enkelte makrofossiler, mest spændende var to prøver fra to gruber x229 og x551 fra yngre jernalder.

Ved Toftager var der også anlæg fra andre perioder, bl.a. er der gennemset 8 prøver fra en grube x210, dateret til bronzealder per. III/IV. Denne prøve indeholdt dog stort set ingen makrofossiler.

Tabel 20: Resultaterne af gennemsyn af prøver fra Toftager

TAK 1115, Toftager Yngre jernalder + førromersk/ældre romersk jernalder, x210 - bronzealder per. III/IV					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger
x210, JP 1					recent plantemateriale 1 ml
x210, JP 2					sand 0,1 ml
x210, JP 3				x	R.F. 0,1 ml
x210, JP 4				x	sand, bronze"kegle" 3 mm 2 ml
x210, JP 5		1 T. d.	1 P. m/l	x	sand 2 ml
x210, JP 6	x	2 T. d/s	x	x	sand 3 ml
x210, JP 7			x	x	sand 1 ml
x210, JP 8				xx	sand 1 ml
x226				xxx	sand 2 ml
x229, lag 1, JP 10				xxx	sand 5 ml
x229, lag 1, JP 9		1 T. s.	x MU	xxxx	rav-fragm. 10 ml
x229, lag 2, JP 11			x !!!!!	xxxx	Agrostemma githago! 15 ml
x261 - 2, hus 6			2 Poaceae	xx	sand 2 ml
x551, lag 2, JP 16	x, 2 S.		x	xxxx	20 ml
x561, lag 2, JP13	1 T.		x C.a., Bromus	xxxx	20 ml
x574, JP 18	x			xxxx	R.F. (æble) 30 ml
x574, JP 19	x	1 T.d./s.	x	xxxx	10 ml
808 - 1 Hus 6	½			xx	sand 1 ml
x842, lag 3, JP 22	x		x C.a.	xxxx	30 ml
x842, lag 2, JP 20			xx C.a.	xxxx	5 ml
x842, lag 2, JP 21			x, 1 Poa	xxxx	20 ml

Resultaterne af analyserne af prøver fra gruberne x229 og x551 ses i tabel 21. Disse prøver indeholdt 2 kerner fra Rug og en fra Klinte, hvilket kan tyde på dyrkning af vintersæd. Disse kerner er derfor indsendt til AMS-datering. Der ud over indeholdt prøverne enkelte aksled fra Emmer, Spelt og Byg og enkelte frø fra almindelige markukrudsarter.

Tabel 21: Resultaterne af makrofossilanalyser af prøver fra Toftager

Toftager, TAK 1115, NNU-nr. A8401		x229, J.P. 10	x229, lag 1, J.P. 10	x229, lag 1, J.P. 9	x229, lag 2, J.P. 11	x551, J.P. 16	x551, lag 2, J.P. 16
Kulturplanter							
Hordeum vulgare L.	Seksradet Byg	1				2	
Secale cereale L.	Rug						2
Cerealialia	Korn					4	3
Hordeum vulgare L.	Seksradet Byg, aksled	1			1		1
Triticum dicoccum L.	Emmer, aksled		1			1	2
Triticum spelta L.	Spelt, aksled	0,5	1			1	2
Triticum dicoccum/spelta	Emmer/Spelt, aksled	2		1	1	4	12,5
Markukrudt							
Agrostemma githago L.	Klinte				1		
Avena spec.	Havre sp.						4
Chenopodium album L.	Hvidmelet Gåsefod	2		2	1		11
Persicaria maculosa/lapathifolium s.l.	Fersken/Bleg/Knudet Pileurt						4
Polygonum aviculare s.l. L.	Vej-Pileurt	cf. 1		1	1	1	
Indsamlede fødeplanter							
Corylus avellana L.	Hassel, skalfragmenter			1			1
Variabel økologi							
Atriplex spec.	Mælde sp.						1
Bromus spec.	Hejre sp.	1	1			2	
Bromus/Avena spec.	Hejre/Havre						12
Chenopodium spec.	Gåsefod sp.		2	3		1	5
Plantago spec.	Vejbred sp.			1			
Poa annua L.	Enårig Rappgræs				1		1
Poaceae	Græs-familien		1		5	1	1
Polygonaceae	Pileurt-familien				2		
Ubestemte frø				4	1	4	4
Andet							
Knoglefragmenter		1	6	5		1	2
Sporehob fra svampe				1			
Stængel - fragmenter							2

Bredebjerggård 6, TAK 1127, NNU-nr: A8403.

Ved Bredebjerggård 6 er der udgravet bebyggelsesspor fra yngre jernalder, 3.-6. årh. 5 prøver fra to gruber x411 og x594 samt en kælder x979 i et hus blev analyseret (se tabel 22).

Kun to af prøverne indeholdt makrofossiler af betydning. De to prøver x411, J.P. 2 og x979, J.P. 6 indeholdt stort set de samme arter, dog således at koncentrationen var størst i x411.

En del aksled fra Byg, Emmer og Spelt samt et meget stort antal frø fra markukrudt peger på at der er tale om tærseaffald. De mange frø fra Star (Carex) og Græsser (Poaceae) stammer formodentligt fra hønsehusdyrgødning. Endeligt indeholdt prøverne mange kviste/knopper fra Eg, dette kan være løvfoder, optændingsmateriale.

Tabel 22: Resultaterne af makrofossilanalyser af prøver fra Bredebjerggård 6

Bredebjerggård 6, TAK 1127, NNU-nr: A8403		x411/JP 2	x411/JP 4, lag 8, NØ-del	x594 / JP 5	x979 / JP 6	x979 / JP 7
Kulturplanter						
Hordeum vulgare var. vulgare L.	Seksradet Avnklædt Byg	15			4	
Hordeum vulgare L.	Seksradet Byg	15		3		
Hordeum vulgare L.	Seksradet Byg, aksled	23			2	
Triticum aestivum s.l.	Almindelig Hvede				1	
Triticum spec.	Hvede			cf. 1	1	
Triticum dicoccum L.	Emmer, aksled	10				
Triticum spelta L.	Spelt, aksled	2				
Triticum dicoccum/spelta	Emmer/Spelt, aksled				8	
Cerealia	Korn			5	4	
Linum usitatissimum L.	Almindelig Hør	4			3	
Camelina sativa (L.) Crantz	Sæd-Dodder	cf. 2		1	10	
Markukrudt						
Artemisia campestris L.	Mark-Bynke				8	
Bromus cf. arvensis L.	Ager-Hejre	1				
Chenopodium album L.	Hvidmelet Gåsefod	202	1	9	64	
Danthonia decumbens (L.) DC.	Tandbælg	4			2	
Fallopia convolvulus (L.) A. Love	Snerle-Pileurt	6			2	
Persicaria maculosa/lapathifolium s.l.	Fersken/Bleg/Knudet Pileurt	23			18	
Polygonum aviculare s.l. L.	Vej-Pileurt	17 + cf. 4			4	
Rumex acetosella L.	Rødknæ	2			2	
Spergula arvensis L.	Almindelig Spergel	4				
Stellaria media (L.) Vill.	Almindelig Fuglegræs	17			2	
Thlaspi arvense L.	Almindelig Pengeurt	4			1	
Planter fra græsland						
Plantago lanceolata L.	Lancet-Vejbred	10			10	
Veronica chamaedrys L.	Tveskægget Ærenpris				10	
Planter fra fugtig våd bund						
Carex spec.	Star	159			73	
Cyperaceae	Halvgræs-fam.		1			
Eleocharis spec.	Sumpstrå	8				
Juncus spec.	Siv, frø kapsel	1				
Indsamlede fødeplanter						
Corylus avellana L.	Hassel, skalfragmenter	6			3	
Prunus spinosa L.	Slåen	2				
Variabel økologi						
Brassicaceae	Korsblomst-fam.	2				
Carduus/Cirsium spec.	Tidsel/Bladhoved-Tidsel	2				
Chenopodium spec.	Gåsefod	170		5	193	
Fabaceae	Ærteblomst-fam.				2	
Galeopsis spec.	Hanekro	17			6	
Galium spec.	Snerre			cf. 1	1	
Poaceae	Græs-fam.	66	1		9	
Poaceae	Græs-fam., stængelfragm.			1		
Potentilla spec.	Potentil				2	
Ranunculus spec.	Ranunkel	6				
Rumex spec.	Skræppe	6			4	
Silene spec.	Limurt	2				
Trifolium spec.	Kløver	12			4	
Ubestemte frø		83			47	
Diverse						
Knogler			4			
Knoglefragmenter		16	10		4	
knopper, de fleste fra Quercus (Eg)				1	mange	
kviste, de fleste fra Quercus (Eg)		mange			mange	

Stavnsbjerggård 3, TAK 1131, NNU-nr: A8412

Ved Stavnsbjerggård 3 er der udgravet bebyggelsesspor der formodentligt stammer fra ældre romersk jernalder. 19 prøver fra Hus 6 og 7 blev gennemset (se tabel 23). Prøverne fra Hus 6 indeholdt stort set ingen makrofossiler, mens der var et mindre antal kerner fra Byg i de fleste prøver fra Hus 7. Der er udtaget korn til AMS-datering fra tre anlæg i Hus 7.

Tabel 23: Resultaterne af gennemsyn af prøver fra Stavnsbjerggård 3

TAK 1131, Stavnsbjerggård 3, ældre romersk jernalder?					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger
x139 Hus 7	7 H		xx Vicia m.u.	x	sand, r.r. 2 korn udtaget til AMS , 5 ml
x149 Hus 7	1 H		1 Vicia	xx	sand, r.r. r.f. 5 ml
x184 Hus 7	x			x	sand, r.r. r.f. 3 ml
x185 Hus 7				x	sand, r.r. r.f. 2 ml
x175 Hus 7	1 H			x	sand, r.r. r.f. 3 ml
x153 Hus 7	7 H		xx Vicia m.u.	xx	sand, r.r. r.f. 2 korn udtaget til AMS , 5 ml
x145 Hus 7	x ½		x	xx	sand, r.r. r.f. 3 ml
x135 Hus 7	9 H		xx Vicia m.u.	xx	sand, r.r. r.f. 2 korn udtaget til AMS , 5 ml
x171 Hus 7			1 Poaceae		sand 5 ml
x375 Hus 6			x		sand, r.r. r.f. 3 ml
x323 Hus 6				x	sand, r.r. r.f. 3 ml
x329 Hus 6					sand, r.r. r.f. ½ ml
x299 Hus 6				xx	sand, r.r. r.f. 2 ml
x297 Hus 6			x	xx	sand, r.r. r.f. 3 ml
x308 Hus 6	½			x	sand, r.r. r.f. 2 ml
x327 Hus 6				xx	sand, r.r. r.f. 3 ml
x292 Hus 6				xx	sand, r.r. r.f. 3 ml
x279-376 Hus 6				x	sand, r.r. r.f. 1 ml
x277 Hus 6				x	sand, r.r. r.f. 1 ml

TAK 1145, NNU-nr: A8412

Fra TAK 1145 er der gennemset to prøver (se tabel 24).

Tabel 24: Resultaterne af gennemsyn af prøver fra TAK 1145

TAK 1145 ???					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger
x266, JP 1	1 H.v.v. xx	2 T.s.	xx,Bromus+Ch	xx	sand 2 ml
x279, JP 1			x,Bromus+Ch	xx	sand 3 ml

TAK 1152, NNU-nr: A8412

Fire prøver fra TAK 1152 blev gennemset (se tabel 25). Prøverne bestod udelukkende af trækul.

Tabel 25: Resultaterne af gennemsyn af prøver fra TAK 1152

TAK 1152 oldtid					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger
x1, lag 1, JP 2				xxxx	TK 0-10 mm, fra større stykker træ, 50 ml
x1, JP 3				xxxx	TK 0-10 mm, fra større stykker træ, 30 ml
x1, lag 1, JP 1				xxxx	TK 0-10 mm, fra større stykker træ, 15 ml
x1, lag 3, JP 4				xxxx	TK 0-40 mm, fra større stykker træ, 300 ml

Højagergård, TAK 1155, NNU-nr: A8412

Fire prøver fra Højagergård blev gennemset (se tabel 26). Prøverne bestod udelukkende af trækul og enkelte kornkerner.

Tabel 26: Resultaterne af gennemsyn af prøver fra Højagergård

TAK 1155 Højagergård, oldtid					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger
x4 lag 1				xxxx	15 ml
x 4 lag 3	x			xxxx	5 ml
x5 lag 8 JP 1	x			xxxx	20 ml
x5 lag 2 JP 2	3 H, x			xxxx	korn meget forbrændt 10 ml

SØL 1157, NNU-nr: A8412

7 prøver fra stolpehuller i en hustomt dateret til ca. 400 e.v.t. blev gennemset (se tabel 27). Ud over enkelte kornkerner, et Hør-frø og få ukrudtsfrø indeholdt prøverne udelukkende trækul.

Tabel 27: Resultaterne af gennemsyn af prøver fra SØL 1157

SØL 1157 Stolpehuller i Ragnesmindehus, ca. 400 e.kr.					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger
x3760	1 Linum		x	xxxx	30 ml
x3758			x Silene, Poaceae	xxxx	20 ml
x3557			x	xxxx	5 ml
x3761	x		x	xxxx	50 ml
x3553				xxxx	15 ml
x3764			x M.U.	xxx	sand 5 ml
x3762	1H.			xxxx	100 ml

Afgrøder

I figur 4 ses en kronologisk fremstilling af forekomsten af de forskellige kulturplanter i de gennemsete og de analyserede prøver.

Det mest bemærkelsesværdige er dominansen af Avnklædt Seksradet Byg allerede fra yngre bronzealder. Dette adskiller sig væsentligt fra, hvad der er kendt fra Vest-Danmark, hvor Nøgen Seksradet Byg dominerer langt ind i jernalderen. Afgrødesammensætningen fra yngre bronzealder fra Kong Svends Park: Avnklædt Byg, Almindelig Hvede, Emmer/Spelt, Hirse og Sæd-Dodder, svarer til gengæld til hvad man har fundet i Skåne på samtidige pladser (Gustavson 1995).

Materialet peger altså på at der har været store regionale forskelle på agerbrugets udvikling, og at Skåne/Øst-Sjælland har været en region i yngre bronzealder.

Sæd-Dodder er, ligesom Hør, en plante med olieholdige frø og når man så tit finder dem sammen, kan det pege på, at de har været dyrket sammen eller at frøene har været udnyttet/forarbejdet sammen (mad/olieudvinding). Hvornår en eventuel udnyttelse af Hør til fiberfremstilling starter kan ikke ses ud fra fundene, men udnyttelsen af frøene må formodes at have foregået fra yngre bronzealder til langt ind i yngre jernalder, idet Hør og Sæd-Dodder optræder sammen gennem hele perioden. Den manglende forekomst af de to arter fra 200 f.v.t. til 300 e.v.t. betyder ikke at arterne ikke har været dyrket, det er formodentligt bare en følge af, at der i materialet ikke er så mange prøver fra denne periode.

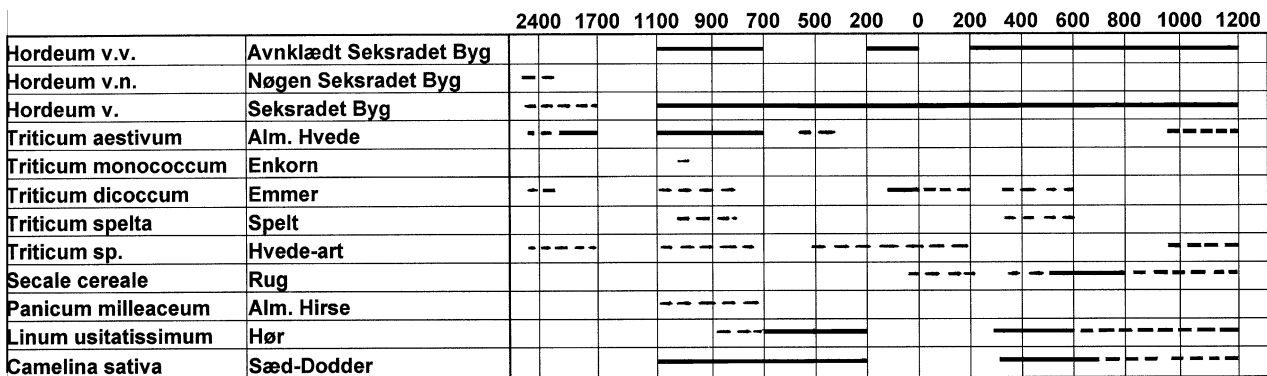

Fig. 4. Kronologisk fremstilling af forekomsten af de forskellige kulturplanter i de gennemsete prøver. Stiplet linie viser at arten kun optrådte sparsomt i prøverne.

Litteratur:

Gustafsson, S. (1995) Fosie IV. Jordbrukets förändring och utveckling från senneolitikum til yngre järnålder. Rapport nr. 5. Stadsantikvariska avdelingen, Malmö Museer

Bilag 1

Resultaterne af gennemsyn af makrofossilprøver fra Museet på Kroppedal

x = enkelte til få, xx = en del, xxx = mange, xxxx = dominerende

H = Hordeum (Byg), H.v.v.=Avnklædt Seksradet Byg, T = Triticum (Hvede), T.s. =Spelt, T.d.=Emmer T.ae.=Alm. Hvede, S= Rug.

A = Avena (Havre), C.a.=Hvidmelet Gåsefod,

P.m/l=Fersken-/Bleg Pileurt, F.c.=Snerle-Pileurt, M.U.=markukrudt, R.R. = recente rødder, R.F.=recente frø

SØL 466 Vallensbæk Nordmark 4.-6. årh.					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger
x3318,grube, felt 2	3 H.	1 T.s.	xx P.m/l	xxxx	100 ml
x3377	1 H.			xxx	20 ml
x3406, lag 2, JP 2				x	sær nr. C, sand, R.F. 1 ml
x3406, lag 3, JP 3			xx	xx	", mest recente frø og plantedele. 10 ml
x3438	x			xx	35 cm fra vægflade, sær nr. A, sand. 20 ml
x3438	3 H.		xx C.a.+ P.m/l	xxx	50 cm dybde " 20 ml
x3438				x	65 cm dybde " sand. 1 ml
SØL 466 Vallensbæk Nordmark 2, 4.-6. årh. og yngre bronzealder/førromersk jernalder					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger
Hus 12				xxxx	10 ml
x0294 JP 7	xxx H.v.v 1 L.u		xx M.U.	xxx	sand 10 ml
x0309 JP 6	½			xx	sand R.F. 1 ml
x0322 JP 9				x	sand R.F. 1 ml
x0343 JP 2				xx	sand R.F. 1 ml
x0346 JP 3	1			xx	sand R.F. 1 ml
x0355 JP 10	5 T.ae. 1 H.		xxBromus,Poa,Mu	xxxx	20 ml
x0358 JP 5				x	sand ½ ml
x0399 JP 25			1 Trifolium	x	sand R.F. ½ ml
x0404 JP 24					sand R.F. ½ ml
x0414 JP 13				x	sand 1 ml
x0425 JP 16			xx M.U.	xx	sand ½ ml
x0426 JP 15	1 H.		xx M.U.Carex		sand Danthonia d. ½ ml
x0444 JP 20	1 H.			x	sand 1 ml
x0446 JP 19	x		x M. U.	xx	sand R.F. 1 ml
x0463 JP 21	x		x	x	sand 1 ml
x0470 JP 22	1 H.			x	sand 1 ml
x1589 JP 28				x	sand R.F. 1 ml
x2114 JP 8				x	sand ½ ml
x2154 JP 1				x	sand ½ ml
x2313 JP 29				x	sand 1 ml
x2436 JP 26			x P m/l, x	x	sand R.F. 1 ml
x2479 JP 18	x			xx	1 ml
x2481 JP 17				x	sand 1 ml
x2510 JP 11			xxx M.U.	xxxx	5 ml
x2513 JP 12	x		x M.U.	xxx	2 ml
x2601 JP 23	7 H		x	xxxx	5 ml
x3145 JP 30			1 Stellaria media	xxxx	5 ml

SØL 469 Thorslunde Mark ældre romersk jernalder/tidlig yngre romersk jernalder					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger
x166	xxx,H+T+S			xxxx	200 ml

TAK 940, Samson Nord 4. - 7. årh e.v.t.					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger
x230, nord/nedst.lag				xx	sand 5 ml
x230, nord/øvrst. lag	1 H.v.v.		x M.u.	xxxx	½ Hasselnødde-skal 50 ml
x246, lag 11	2 H.		1 P. m/l	xxxx	5 ml
x250, lag 9	1 H.		1 Galium	xxxx	5 ml
x257, lag 9	5 H.			xxxx	5 ml

x260, lag 9	x H. xx Linum		x	xxxx		5 ml
x261, lag 9	xx H.v.v. xx Linum			xxxx		5 ml
x265, lag 5				xxx	sand	5 ml
x267, lag 9	8 H.v.v.		x	xxxx		5 ml
x269 lag 11	4 H. 1L.u. 1 C.s.		x M.U.	xx	sand	5 ml
x279, lag 13				xxxx		1 ml
x279, lag 6				xx	sand	2 ml
x280, lag 11			x	xxxx		5 ml
x281, lag 11	1 H.		x	xxx	sand	2 ml
x286 lag 6					sand	5 ml
x287 lag 11					sand lille tand 4 mm	5 ml
x287, lag 5	1 H.		x	xxx	sand	1 ml
x288 lag 4					sand	5 ml
x291	1 H.v.v.				sand	5 ml
x296 lag 10	x		1 Polyg. avic.		sand	5 ml
x298 lag 10			x		sand	5 ml
x302 lag10					sand	5 ml
x303 lag 10	1 H.				sand, en del knoglefragm. 1-3 mm,	10 ml
x319, lag 1	x 2 H.		x M.u.	xxx	sand	10 ml
x321, lag 6	3 H.			xx	sand	10 ml
x325, lag 6	3 H. 1 H.v.v.			xxxx		20 ml
x332, lag 1	xx 2 H.v.v.			xxx	sand R.R.	10 ml
x334, lag 10	xx, 2 H.v.v.		1 P.m/l	xxx	sand	15 ml
x352, grube				xxxx		10 ml
x354, grube				xxxx		25 ml
x357, grøft				xx	sand	1 ml
x359, grøft				x	sand R.R.	5 ml
x465, grube/øverst	5			xxxx	sand	15 ml
x466					sand	10 ml
x533			1 Plantago l.		R.R.	20 ml
x669					sand	1 ml
x751, lag 6				xxx	sand	10 ml
x752 lag 9	x		x		sand	10 ml
x752, lag 11, hus 12				xx	sand	2 ml
x763, lag 9, hus 12	1		x	xxx	sand	5 ml
x766, lag 11			x	x	sand	5 ml
x770, lag 9				xx	sand	5 ml
x783					trækul op til 30 mm	100 ml
x808			1 F.c.	xx	sand	3 ml
x831				xxxx		30 ml
x831, lag 12, JP22				x	sand R.F.	5 ml
x833, grube			xx	xxxx	meget små slide trækulsfragm.	20 ml
x869 grube						50 ml
x870, grube				xxxx		100 ml
x889, nederste lag			x	xxxx		50 ml
x902, grøft				x	sand R.R.	3 ml

SØL 967 Engbjerg 2 Yngre romersk jernalder, 3.- 7. årh						
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger	
Hus 4, stolpe 6				xx	Anlæg 173, sand	5 ml
Hus 5, stolpe 7	5 H.			x	sand	5 ml
Hus 10, stolpe 6	x			xxx	Anlæg 70	5 ml
Hus 15, stolpe 2	x		2, græs+Korsbl	xxx	sand	5 ml
Hus 18, stolpe 3	1 Camelina s.			xx	Anlæg 371 sand	5 ml
Hus 18, stolpe 4	1 H. + 2			xxxx	Anlæg 374	20 ml
Hus 36, stolpe926				xxx	sand	10 ml
Hus 36, stolpe929			x	xx	sand	10 ml
Hus 36, stolpe930	1 H.			xxx	sand	10 ml
Hus 36, stolpe932				x	sand	10 ml
Hus 36, stolpe937			3, P.m/l, F.c.	xxx	sand	5 ml
Hus 36, stolpe940			x	xxxx	sand	20 ml

x173,hus 4,st 6	½			x	flot.pr. 2	R.R. R.F.	1 ml
x70,hus 10, st 6				x	flot.pr. 2	R.R. R.F.	1 ml
x929, hus 36			1 Carex	xxx	flot.pr. 2	R.R. R.F.	5 ml
x374,hus 18,st 4	4			xxxx	flot.pr. 2		10 ml
x937,hus 36			1 Vej-Pileurt	xx	flot.pr. 2	R.R. R.F.	5 ml
x371,hus 18,st 3	x		2 Poa/Phleum	xx	flot.pr. 2	R.R. R.F.	15 ml
hus 5, stolpe 7	1			x	flot.pr. 2	R.R. R.F.	5 ml
x463, hus 15,st 2	1			x	flot.pr. 2	R.R. R.F.	5 ml

SØL 1033 Bredebjerg 2, førromersk/ældre romersk jernalder							
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger		
x356,indre del af kar				x	sand R.R.		3 ml

SØL 1034 HAKEMOSEN førromersk-/ ældre romersk jernalder							
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger		
X301-1,felt3 TB Hus 3				x	sand knop		5 ml
X303-1,felt3 TB Hus 3				x	sand		3 ml
X315-1,felt3 TB Hus 2	1 H.			xx	sand		5 ml
X332-1,felt3 TB Hus 3					sand		2 ml
X333-1	x		x Polyg.avic.	x	sand		10 ml
X342-1			xxP.m/l,Galium	xx	sand		15 ml
X344-3	x		x	xxx	sand		15 ml
X392-28	xx H.		xxP.m/l Rumex	xxxx	Benstumper 30x20x4 mm R.F.		75 ml

SØL 1063, Litauen Allé Øst Ældre germansk jernalder							
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger		
x319 - 4				xxxx	udelukkende trækul 10-40 mm		

TAK 1091 Bredebjerggård 4 MNB, senneolitikum, ældre bronzealder, yngre bronzealder per. IV-V							
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger		0,2 - 1 ml
x30				xx	R.R.		
x59					R.R.		
x60				x			
x62				x			
x65, fyld nr. 16				x			
x65, nedgravning				x			
x235, hus 4				xxx	nederste stolpehulsspor		
x239				x	R.R.		
x266				xxx			
x330, nedgravning	2 T. ae.			xxx			
x330,50 cm dybde	5 T, 1 H.			xxx			
x330,stolpehulssp.	xxx T.ae.			xxxx			10 ml
x330,stspor,60 cm	5 T., x			xxx			
x336				xx	mange hasselskalfragm = ½ skal		
x511, nedgravning	1		2				
x511, stolpespor	3 T.			xx	Hassel-skalfragment		
x580				xxx			10 ml
x5002	xxx T. + H.			xxxx			30 ml

TAK 1092, Godthåb 2 Vikingetid							
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger		1-3 ml
x267	4 H.			xx	R.F.		
x271				xx	R.R., R.F.		
x271, TB 9				xx	R.R., R.F.		
x273			x	x	R.F.		
x284, nordl. kvadr. 1	x		xx !!!!!!!!!!!!!	xx	4 Sambucus nigra (Hyld)		

x284, nordl. kvadr. 2				x	recente plantedele
x284, nordl. kvadr.			x		anlæg 5? R.F. 1 Samb. nigra!
x284, sydl. kvadr. 1	x			x	
x284, sydl. kvadr. 2			x Galium	x	R.R., R.F.
x284, top	x			x	vestlig kvadr. Sand, R.F.
x284, top/bund	1 H.v.v., x			x	vestlig kvadr. Sand
x284, østlig kvadr.				x	R.R., R.F.
x357					R.F.
x357, væg, hus 9					R.F.
x363 1					R.R., R.F.
x363 2			x	x	R.R., R.F.
x370			x		R.F.

TAK 1102 Nørrevangen Yngre germanertid/vikingetid					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger: RF i de fleste prøver
x0263,NV				xxxx	10 ml
x0263,NØ				xxx	R.R. 10 ml
x0263,SV	4 H.			xxxx	10 ml
x0263,SØ				xxxx	15 ml
x0264 NV	x 3 H 2 S		x	xxx	sand 1 Camelina sativa 15 ml
x0264 NØ	x		x F.c., Vicia	xxxx	Poaceae 10 ml
x0264 SV	x 1 S		x Polyg. avic.	xxxx	10 ml
x0264 SØ	10 H 1 A		x	xxxx	Korn meget forbrændt 15 ml
x0268 NV				xxxx	3 ml
x0268 NØ			1 C.a.	xx	recente plantedele og frø 2 ml
x0268 SV				xx	recente plantedele og frø 2 ml
x0268 SØ				x	sand små knoglefragmenter 1 ml
x0332 NV	x H x S		x Vicia, Plantago	xxxx	10 ml
x0332 NØ	1 H.		1 Vicia	xxxx	5 ml
x0332 SV	2 H.		xGalium, Fabacea	xxxx	10 ml
x0332 SØ	x H		x Rumex, F.c.	xxxx	Solanum 10 ml
x0487 støbegrube			xx M.u.	xxxx	20 ml
x0584 SØ	x H		1 P m/l	xxxx	Hassel- skalfragmenter 15 ml
x1037,NV				xxx	R.R. 5 ml
x1037,NØ	x			xxx	R.R. 5 ml
x1037,SV				xxx	R.R. 5 ml
x1037,SØ				xx	R.R. 1 ml
x1165				xxx	R.R. R.F. 5 ml
x1241	1 H.			xx	R.R. 1 ml
x1360	7 H.			xxxx	5 ml
x1360,SV	8 H.		x	xxxx	5 ml
x1362	1 H.			xx	1 ml
x1364,hus9	2 H.			xx	R.R. 1 ml
x1532 NV	½			xxx	sand 5 ml
x1532 NØ			x M.u.	xxx	sand, ryghvirvel fra fisk 10 ml
x1532 SV	x			xxx	sand 5 ml
x1532 SØ			1 C.a.	xxx	sand 5 ml
x1550 NV	1 H.v.v. 5H, 2 S		x M.u.	xxxx	10 ml
x1550 SV	x		xx Vicia M.u.	xxxx	5 ml
x1550 SØ	7 H.		x Vicia	xxxx	5 ml
x1566 NV	xxxx H, xx S		x Rumex M.u.	xx	25 ml
x1566 NØ	xxx H, x S	3 H	xx Vicia M.u.	xxxx	Rumex 20 ml
x1566 SV	xxx H, xx S	2 H	x M.u. Fabac.	xxx	20 ml
x1566 SØ	xx H		x M.u.	xxxx	15 ml
x1567 NV	1 H		1 Plantago lanc	xxxx	5 ml
x1567 NØ	1 H		1 Plantago major	xxx	sand 5 ml
x1567 SV	x H			xxxx	5 ml
x1843 NV	x		x M.u.	xxxx	10 ml
x1843 SV	x		xx M.u.	xxx	sand mange små knogler +fragm. 20 ml
x1843 SØ	5 H		x Galium	xxxx	10 ml
x1910 JP 4	x 1 H		x M.u.	xx	sand 5 ml

x2248 SV	6 H			xx	korn meget forbrændt R.R.	5 ml
x2248 SØ	xx H		1 Galeopsis	xxx	Sand, korn meget forbrændt R.R.	15 ml
x2500	x		x Galium, M.u.	xxxx	Hassel- skalfragmenter	15 ml

TAK 1103 Hakkemosen 3 Neolitisk + førromersk-ældre romersk jernalder						
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger	
x6			x	x	sand	5 ml
x106, lag 2				xxx		5 ml
x164			x	xxx	sand	15 ml
x165				xxx	sand	15 ml
x233				xxx		1 ml
x234				x	sand	10 ml
x246, lag 2	x			xxx	sand	15 ml
x246, lag 3	x H.			xxx	sand	10 ml
x246, lag 4				xxx		5 ml
x295	xx					50 ml
x318	x		xx M.U.	xxxx		100 ml
x326, før-romersk	xxxH.v.v. xxT.d.			xxxx		100 ml
x516	x		x	xxxx		75 ml
x517	x			xxxx		30 ml

TAK 1109 Kraghave Ødetofte 2 5.-6. årh, ældre middelalder						
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger	
x031, JP 12.	x			xxxx		6 ml
x031, JP 13.	x		x	xxxx		5 ml
x031, JP 16.	x		x, Poaceae	xxx	sand	5 ml
x031, JP 17 lag 5	x		x, 1 Rumex	xx	sand	3 ml
x076, JP 8.	x H.v.v.		xx Poaceae mm	xxxx	Euphorbia hel.	20 ml
x076, JP 9.	xx H, 1 S.c.		x	xxxx	Fiskeknogler	20 ml
x176, - 2 - (x179??)	x H.			xxxx		10 ml
x176, JP 5.	xxx H.v.v., T.ae.		x	xxxx	korn meget forbrændt	75 ml
x176, JP 6.	xxx H.v.v.		xx MU	xxxx	Korn meget forbrændt	100 ml
x176, JP 7.	xxxx H.v.v. Avena		xxx	xxx	Mange fiskeknogler	100 ml
x176, lag 2, JP 3.	xxx H.		xx MU	xxxx	Mange fiskeknogler	100 ml
x176, lag 2, JP 4.	xxx H.		xx MU, 2 Vicia	xxxx	Mange fiskeknogler	70 ml
x177, JP 1.	xx H.v.v.		x	xxxx	Euphorbia helioskopia	15 ml
x177, JP 2.	x H.v.v.		xx MU	xxxx		20 ml
x180, JP 10.	x		x MU	xxxx		10 ml
x180, JP 14.	x H + T			xxxx		20 ml
x180, JP 15.	x			xxx		4 ml
x180, JP 6.				xx	sand	4 ml
x527, JP 27 lag 19	x			xx	sand	10 ml
x529, JP 26 hus 31	1 H		x, 1 Brassica	xxx	sand	20 ml
x531, JP 40.	x H		x MU	xx	sand	5 ml
x531, JP 41.	xx H		x	xxx		5 ml
x534, JP 38.	xx		x Plantago la.	xxxx		5 ml
x534, JP 39	5+3 H.v.v. 1Camelina		x	xxx	sand RF C.a.	5 ml
x620, JP 28 lag 2			x Ranunc. fl.	xxx		5 ml
x690, JP 29 lag 2	x H			xxx	RF C.a.	5 ml
x693, JP 30 lag 19			x MU	xxx	sand	15 ml
x694, JP 32 lag 9	x			xx	sand R.F.	10 ml
x694, JP 33.	xx H, S. c.		xx	xxx	sand, Sorbus(recent?)	15 ml
x768, JP 35 lag 19			x C.a.	xxx	sand	10 ml
x770, JP 37 lag 34	1 H.v.v.		x C.a.	xxx	sand R.F.	5 ml
x829, JP 18	½		x C.a.+ F.c.	xxx	sand	5 ml
x829, JP 19	x, 1 Linum			xx	sand	5 ml
x830, JP 25 lag 7				xx	sand R.F.	10 ml
x831, JP 23 lag 12				xx	sand R.F.	5 ml
x832, JP 20 lag 2				x	sand R.F.	2 ml
x832, JP 21 lag 1				x	sand R.F. R.R.	1 ml

x832, JP 21. lag 2	10 H, 1 T.ae	1 T. ae	x	xxx	sand	5 ml
x834, JP 44.	xx H + Avena			xx	sand	5 ml
x834, JP 45	7 H		x Fabaceae	xxx	R.F.	10 ml
x835, JP 42			x Ranunc. fl.	xxx	sand	5 ml
x835, JP 43.			x MU	xxx	mange R.F.	10 ml

TAK 1113, Ryget Skovby 3, x6 + x 10 - vikingetids, x867 - bronzealder per. III/IV						
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger	
x6				xx	R.F. R.R.	2 ml
x10				x	R.F. R.R.	1 ml
x867				xx	Fyldjord fra brandgrav, R.F. få knoglefrag.	

TAK 1115, Toftager Yngre jernalder + førromersk/ældre romersk jernalder, x210 - bronzealder per. III/IV						
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger	
x210, JP 1					recent plantemateriale	1 ml
x210, JP 2					sand	0,1 ml
x210, JP 3				x	R.F.	0,1 ml
x210, JP 4				x	sand, bronze"kegle" 3 mm	2 ml
x210, JP 5		1 T. d.	1 P. m/l	x	sand	2 ml
x210, JP 6	x	2 T. d/s	x	x	sand	3 ml
x210, JP 7			x	x	sand	1 ml
x210, JP 8				xx	sand	1 ml
x226				xxx	sand	2 ml
x229, lag 1, JP 10				xxx	sand	5 ml
x229, lag 1, JP 9		1 T. s.	x MU	xxxx	rav-fragm.	10 ml
x229, lag 2, JP 11			x !!!!!	xxxx	Agrostemma githago!	15 ml
x261 - 2, hus 6			2 Poaceae	xx	sand	2 ml
x551, lag 2, JP 16	x, 2 S.		x	xxxx		20 ml
x561, lag 2, JP13	1 T.		x C.a., Bromus	xxxx		20 ml
x574, JP 18	x			xxxx	R.F. (æble)	30 ml
x574, JP 19	x	1 T.d./s.	x	xxxx		10 ml
808 - 1 Hus 6	½			xx	sand	1 ml
x842, lag 3, JP 22	x		x C.a.	xxxx		30 ml
x842, lag 2, JP 20			xx C.a.	xxxx		5 ml
x842, lag 2, JP 21			x, 1 Poa	xxxx		20 ml

TAK 1131, Stavnsbjerggård 3, ældre romersk jernalder?						
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger	
x139 Hus 7	7 H		xx Vicia m.u.	x	sand, r.r.	2 korn udtaget til AMS, 5 ml
x149 Hus 7	1 H		1 Vicia	xx	sand, r.r. r.f.	5 ml
x184 Hus 7	x			x	sand, r.r. r.f.	3 ml
x185 Hus 7				x	sand, r.r. r.f.	2 ml
x175 Hus 7	1 H			x	sand, r.r. r.f.	3 ml
x153 Hus 7	7 H		xx Vicia m.u.	xx	sand, r.r. r.f.	2 korn udtaget til AMS, 5 ml
x145 Hus 7	x ½		x	xx	sand, r.r. r.f.	3 ml
x135 Hus 7	9 H		xx Vicia m.u.	xx	sand, r.r. r.f.	2 korn udtaget til AMS, 5 ml
x171 Hus 7			1 Poaceae		sand	5 ml
x375 Hus 6			x		sand, r.r. r.f.	3 ml
x323 Hus 6				x	sand, r.r. r.f.	3 ml
x329 Hus 6					sand, r.r. r.f.	½ ml
x299 Hus 6				xx	sand, r.r. r.f.	2 ml
x297 Hus 6			x	xx	sand, r.r. r.f.	3 ml
x308 Hus 6	½			x	sand, r.r. r.f.	2 ml
x327 Hus 6				xx	sand, r.r. r.f.	3 ml
x292 Hus 6				xx	sand, r.r. r.f.	3 ml
x279-376 Hus 6				x	sand, r.r. r.f.	1 ml
x277 Hus 6				x	sand, r.r. r.f.	1 ml

TAK 1145 ???					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger
x266, JP 1	1 H.v.v. xx	2 T.s.	xx,Bromus+Ch	xx	sand 2 ml
x279, JP 1			x,Bromus+Ch	xx	sand 3 ml

TAK 1152 oldtid					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger
x1, lag 1, JP 2				xxxx	TK 0-10 mm, fra større stykker træ, 50 ml
x1, JP 3				xxxx	TK 0-10 mm, fra større stykker træ, 30 ml
x1, lag 1, JP 1				xxxx	TK 0-10 mm, fra større stykker træ, 15 ml
x1, lag 3, JP 4				xxxx	TK 0-40 mm, fra større stykker træ,300 ml

TAK 1155 Højagergård, oldtid					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger
x4 lag 1				xxxx	15 ml
x 4 lag 3	x			xxxx	5 ml
x5 lag 8 JP 1	x			xxxx	20 ml
x5 lag 2 JP 2	3 H, x			xxxx	korn meget forbrændt 10 ml

SØL 1157 Stolpehuller i Ragnesmindehus, ca. 400 e.kr.					
Pr.-nr.	korn	aksdele	ukrudtsfrø	trækul	bemærkninger
x3760	1 Linum		x	xxxx	30 ml
x3758			x Silene, Poaceae	xxxx	20 ml
x3557			x	xxxx	5 ml
x3761	x		x	xxxx	50 ml
x3553				xxxx	15 ml
x3764			x M.U.	xxx	sand 5 ml
x3762	1H.			xxxx	100 ml